

ข้อบังคับสภาสถาปนิก
ว่าด้วยการพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต
ของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
พ.ศ. 2544

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8(6)(ง) มาตรา 48 และมาตรา 62 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 39 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สภาสถาปนิกโดยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภาสถาปนิกออกข้อบังคับว่าด้วยการพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วยการพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2544”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“จรรยาบรรณ” หมายความว่า จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาสถาปนิก

“คดีจรรยาบรรณ” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ สถาปัตยกรรมควบคุม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณผู้มีอำนาจสอบสวน

“คำกล่าวหา” หรือ “คำกล่าวโทษ” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาที่ผู้ร้องได้เสนอต่อสภาสถาปนิก และให้หมายรวมถึงคำร้องทุกข์ของผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้ร้องต่อสภาสถาปนิก

“การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐาน การสอบพยานบุคคล และการดำเนินการอื่นๆ ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณได้กระทำไปเกี่ยวกับความผิดที่มีการกล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริง หรือพิสูจน์ความผิด

“คำชี้แจง” หรือ “คำให้การ” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาที่ฝ่ายถูกกล่าวหาขอต่อสู้เป็นข้อ แก่ คำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษ

“ให้ถ้อยคำ” หมายความว่า คำพูดหรือคำบอกเล่าของพยานบุคคลที่คณะกรรมการจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

“คำวินิจฉัยชี้ขาด” หมายความว่า มติของคณะกรรมการจรรยาบรรณที่ให้ยกข้อกล่าวหาหรือลงโทษผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ

ข้อ 4 นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 และข้อบังคับสภาสถาปนิก ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2544 และในข้อบังคับนี้แล้ว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ กับการสอบสวนคดีจรรยาบรรณและข้อบังคับฉบับนี้

หมวด 1

คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ

ข้อ 5 เมื่อเลขาธิการสภาสถาปนิกได้รับคำกล่าวหาจากบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายหรือพบการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม หรือคำกล่าวโทษจากกรรมการสภาสถาปนิกหรือบุคคลใด ให้

เลขาธิการสภา สถาปนิกส่งเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวนคดี จรรยาบรรณ แล้วนำเสนอผลการสอบสวนให้คณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

ข้อ 6 เมื่อปรากฏว่ามีข่าวหรือข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมผู้หนึ่งผู้ใด ปรากฏในสื่อมวลชนที่แสดงว่าพฤติกรรมนั้น น่าจะเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม ให้เลขาธิการสภาสถาปนิก เป็นผู้กล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมนั้นต่อคณะกรรมการสภาสถาปนิกโดยมิชักช้า

คณะกรรมการสภาสถาปนิกอาจมีมติให้ส่งคำกล่าวโทษนั้นไปยังคณะกรรมการจรรยาบรรณ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวน

ข้อ 7 การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากผู้เป็นกรรมการจรรยาบรรณหนึ่งคน และแต่งตั้งจากสมาชิกที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ในสาขาเดียวกันกับผู้ถูกกล่าวหาและมีวุฒิไม่ต่ำกว่าผู้ที่ถูกกล่าวหาอีกไม่น้อยกว่าสองคน

ให้อนุกรรมการผู้มีอาวุโสสูงสุดในคณะอนุกรรมการเป็นประธานคณะอนุกรรมการ

คำสั่งแต่งตั้งนั้นให้ทำเป็นคำสั่งคณะกรรมการจรรยาบรรณ และให้ระบุตัวผู้ถูกกล่าวหา กับข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นด้วย

คณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจะทำการสอบสวนเฉพาะคดีนั้น ๆ และพ้นตำแหน่งเมื่อการสอบสวนคดีดังกล่าวเสร็จสิ้นลง

ข้อ 8 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการ นอกจากจะมีคุณสมบัติตามข้อ 7 แล้ว จะต้องมีความสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
- (2) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจรรยาบรรณ

ข้อ 9 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามข้อ 7 วรรคสี่แล้ว อนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ลาออก
- (2) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (3) ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษว่า อนุกรรมการผู้นั้นประพฤติผิดจรรยาบรรณ

ข้อ 10 ผู้ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านการแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ใดในคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งได้ ถ้าปรากฏว่าอนุกรรมการผู้นั้นมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใดอย่างหนึ่งในกรณีต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องที่ได้สอบสวนนั้น
- (2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหา ให้ทำเป็นหนังสือแสดงเหตุผลที่คัดค้านนั้นยื่นต่อประธาน

คณะกรรมการจรรยาบรรณภายใน 15 วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เมื่อประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณได้รับเรื่องคัดค้านอนุกรรมการแล้ว ให้เรียกประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณ หากคณะกรรมการจรรยาบรรณ พิจารณาเห็นว่าการคัดค้านนั้นมีเหตุผลรับฟังได้ ให้สั่งเปลี่ยนแปลงอนุกรรมการตามสมควรแก่กรณีโดยด่วน แต่ถ้าคณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นว่าการคัดค้านนั้นไม่มีเหตุผลอันควรรับฟังได้ หรือเห็นว่าแม้ให้อนุกรรมการผู้ถูกคัดค้านนั้นอยู่ร่วมในคณะอนุกรรมการต่อไป ก็ไม่ทำให้เสียความเป็นธรรมแก่ประการใด คณะกรรมการจรรยาบรรณจะยกคำคัดค้านนั้นเสียก็ได้ ในการนี้ ให้บันทึกเหตุผลนั้นไว้ในสำนวนการพิจารณาด้วย

หมวด 2

คำกล่าวหาและคำให้การ

ข้อ 11 คำกล่าวหาว่าผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมประพฤติผิดจรรยาบรรณจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ มีรายละเอียด ชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ของผู้กล่าวหา ข้อกล่าวหา วันเวลาที่พบเห็นเหตุการณ์ สถานที่ที่เกิดเหตุ นั้น ๆ และ

วัตถุประสงค์ของการกล่าวหา ลงลายมือชื่อของผู้กล่าวหา ตลอดจนหลักฐานพยานอื่น ๆ

คำกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นต่อเลขาธิการสภาสถาปนิก หรือผู้ที่เลขาธิการสภาสถาปนิกมอบหมาย

ข้อ 12 เมื่อประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณได้รับคำกล่าวหาจากเลขาธิการสภาสถาปนิกแล้ว ให้ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณมอบหมาย ทำการตรวจสอบคำกล่าวหา หากเห็นว่าชอบด้วยกฎหมายหรือข้อบังคับ ก็ให้รับเป็นคำกล่าวหา และเมื่อมีคำสั่งรับเป็นคำกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งคณะอนุกรรมการทำการสอบสวนต่อไป

ข้อ 13 ให้ประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ ส่งสำเนาคำกล่าวหาที่จะทำการสอบสวนไปยังผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกกล่าวหาโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือโดยเจ้าหน้าที่ของสภาสถาปนิก โดยส่งไปยังสำนักงานหรือภูมิลำเนาของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกกล่าวหาที่ปรากฏในทะเบียนสมาชิกสภาสถาปนิก พร้อมทั้งแจ้งกำหนดวัน เวลาที่จะยื่นคำชี้แจงหรือคำให้การ และสถานที่ทำการสอบสวนไปด้วย

ข้อ 14 ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกกล่าวหา มีสิทธิทำคำชี้แจง หรือคำให้การแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำกล่าวหา หรือภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการจรรยาบรรณได้ขยายให้

หมวด 3

การสอบสวนและการทำความเห็นของคณะอนุกรรมการ

ข้อ 15 เมื่อประธานคณะอนุกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการแล้ว ให้บันทึก วัน เดือน ปี ที่ได้รับทราบคำสั่งนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วให้รีบทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวัน ถ้าเห็นว่าไม่ทันตามกำหนดก็ให้เสนอคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาขยายเวลาการสอบสวนออกไปอีกครั้งจะไม่เกินหกสิบวัน แต่ห้ามไม่ให้ขยายเวลาการสอบสวนเกินกว่าสองครั้ง

ข้อ 16 ในการสอบสวนคดีจรรยาบรรณ ให้อนุกรรมการเป็นผู้ซักถามพยาน ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิแต่งตั้งทนายความเข้าแก้ต่างคดี แต่อาจซักถามพยานได้ต่อเมื่อได้รับการอนุญาตจากคณะอนุกรรมการ

ข้อ 17 ในการสอบสวนคดีจรรยาบรรณ ให้สภาสถาปนิกจ่ายค่าป่วยการ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าที่พักในกรณีที่ต้องไปทำการสอบสวนพยานบุคคลภายนอกสถานที่ที่กำหนด แก่อนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามข้อ 7 ในอัตราตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการสภาสถาปนิก หรือตามมติของคณะกรรมการสภาสถาปนิก

ข้อ 18 ในการสอบสวนแต่ละครั้งจะต้องมีอนุกรรมการอย่างน้อยถึงหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการคณะนั้นๆ จึงเป็นองค์ คณะดำเนินการสอบสวนได้

ข้อ 19 คณะอนุกรรมการมีอำนาจให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำหรือทำคำชี้แจงเพิ่มเติมในประเด็นใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่คณะอนุกรรมการกำหนด ให้คณะอนุกรรมการดำเนินการไปโดยไม่ต้องสอบสวนตัวผู้ถูกกล่าวหา แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ 20 การสอบสวนปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานบุคคล ให้บันทึกถ้อยคำเป็นหนังสือแล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังเมื่อรับรองว่าถูกต้องแล้วให้ลงลายมือชื่อไว้ และให้คณะอนุกรรมการที่เป็นองค์คณะทำการสอบสวนทุกคนลงลายมือชื่อกำกับด้วย

ข้อ 21 ในการสอบสวนพยานบุคคล ถ้าพยานไม่มา หรือไม่ยอมให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการเรียกพยานไม่ได้ภายในกำหนดเวลาอันสมควร คณะกรรมการจะงดเว้นไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ข้อ 22 การถอนคำกล่าวหาที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุให้ระงับการสอบสวนและการดำเนินงานใดๆ ของคณะกรรมการและคณะกรรมการจรรยาบรรณ

ข้อ 23 ในการทำความเข้าใจให้ถือตามเสียงข้างมากของคณะกรรมการ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานคณะกรรมการออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด อนุกรรมการฝ่ายเสียงข้างน้อยจะทำความเข้าใจไว้ก็ได้

ให้ประธานคณะกรรมการส่งสำนวนการสอบสวนและผลการพิจารณาทั้งหมดเข้าที่ประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว หากคณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นใด ก็ให้ส่งคณะกรรมการทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

หมวด 4 การวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ 24 ในการวินิจฉัยคดีจรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจสั่งยกข้อกล่าวหา หรือลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ 25 ก็ได้

กรณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นว่าเป็นการกระทำผิดเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก จะงดเว้นโทษโดยดักเตือนเป็นหนังสือ หรือภาคทัณฑ์ไว้ก็ได้

ข้อ 25 โทษผิดจรรยาบรรณ มีสี่สถานคือ

- (1) ดักเตือน
- (2) ภาคทัณฑ์
- (3) พักใช้ใบอนุญาต มีกำหนดตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินห้าปี
- (4) เพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ 26 เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยชี้ขาดและมีคำสั่งประการใด ให้เลขาธิการสภาสถาปนิกแจ้งให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ฝ่ายทะเบียนจดแจ้งไว้ในทะเบียนประวัติของสมาชิกต่อไป

ข้อ 27 กรณีผู้ประพฤติดังจรรยาบรรณที่คณะกรรมการจรรยาบรรณได้วินิจฉัยชี้ขาดสั่งลงโทษพักใช้ใบอนุญาตตามเวลาที่กำหนด และอยู่ในระหว่างพักการใช้ใบอนุญาต กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 อีก ให้คณะกรรมการสภาสถาปนิกดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลลงโทษตามมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 เมื่อศาลพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด ให้สภาสถาปนิกมีมติเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ที่นั้นนับตั้งแต่วันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด

มติสภาสถาปนิกตามข้อนี้ให้เป็นที่สุดห้ามอุทธรณ์

หมวด 5 การอุทธรณ์

ข้อ 28 ผู้ประพฤติดังจรรยาบรรณซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยชี้ขาดและมีคำสั่งลงโทษตามข้อ 25 อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการสภาสถาปนิกได้ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดนั้น

ข้อ 29 การยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาด ให้ยื่นตามแบบที่สภาสถาปนิกกำหนด และต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงรายละเอียดการโต้แย้งคำวินิจฉัย ตลอดจนความประสงค์ของการอุทธรณ์

การยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัย ให้ยื่นต่อเลขาธิการสภาสถาปนิก หรือผู้ที่เลขาธิการสภาสถาปนิกมอบหมาย ณ ที่ทำการสำนักงานสภาสถาปนิกในวันและเวลาทำการ และให้เลขาธิการสภาสถาปนิกรวบรวมถ้อยคำสำนวนส่งให้คณะกรรมการสภาสถาปนิกพิจารณาโดยมิชักช้า

ข้อ 30 เมื่อคณะกรรมการสภาสถาปนิกได้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดคำอุทธรณ์แล้ว ให้ทำเป็นคำสั่งสภาสถาปนิก โดยให้ระบุเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาดด้วย แล้วให้เลขาธิการสภาสถาปนิกแจ้งให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาทราบ คำวินิจฉัยชี้ขาดตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นที่สุด

หมวด 6

การบังคับตามคำสั่ง

ข้อ 31 เมื่อผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่ถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ได้รับคำสั่งคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคำสั่งสภาสถาปนิกแล้วแต่กรณี ให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมลงนามตอบรับทราบคำสั่งนั้น พร้อมทั้งส่งใบอนุญาตผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมของตนคืนให้เลขาธิการสภาสถาปนิกภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

ข้อ 32 การนับระยะเวลาการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ให้นับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกลงโทษลงนามรับทราบคำสั่ง

ประกาศ ณ วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ.2544

ปรีดี บุรณศิริ

นายกสภาสถาปนิก

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนพิเศษ 19 ง วันที่ 4 มีนาคม 2545